

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobce: **T. K.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem
sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4,

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel,**
sídlem Budějovická 1387/7, 140 00 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2016, č. j. 2938/2016-900000-304.7,
sp. zn. 148024/2015-610000-12,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2016, č. j. 2938/2016-900000-304.7, sp. zn. 148024/2015-610000-12, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Krajského soudu v Praze k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb.,

Shodu s prvopisem potvrzuje Božena Kouřimová

soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo dle § 90 odst. 1 písm. c) a dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) z části změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 6. 11. 2015 č. j. 148024-6/2015-610000-12, sp. zn. 148024/2015-610000-12 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a podané odvolání zamítnuto. Prvostupňovým rozhodnutím shledal správní orgán I. stupně žalobce vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 42a odst. 2 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pozemních komunikacích“), za což mu byla vyměřena pokuta 3 000 Kč a podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) povinnost úhrady nákladů řízení v hodnotě 1 000 Kč.

2. Žalobce předně uvádí, že žalobu podává včas, neboť k doručení napadeného rozhodnutí došlo až 5. 5. 2017, kdy žalobce nahlédl prostřednictvím svého zmocněnce Ing. M. J. do správního spisu. K řádnému doručení napadeného rozhodnutí nedošlo okolo 18. 1. 2016, kdy mělo být doručeno paní K. V., kterou si žalobce zvolil jako zmocněnkyni v řízení o přestupku, neboť této zmocněnkyni byla udělena plná moc k zastupování žalobce měsíc před nabytím její zletilosti, tudíž nebyla udělená plná moc platná. Žalobce se v této souvislosti dovolává rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2016, č. j. 8 As 6/2016 – 34, č. 3394/2012 Sb. NSS. V něm Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[ú]častník správního řízení se může dát zastoupit pouze osobou, která je plně svéprávná (§ 33 odst. 1 správního řádu z roku 2004)“.
3. Žalobce zároveň namítá, že z důvodu doručení napadeného rozhodnutí žalobci až dne 5. 5. 2017, a nabytí právní moci více než jeden rok od spáchání údajného přestupku (22. 8. 2015), došlo k zániku odpovědnosti dle § 20 zákona o přestupcích.
4. Žalovaný se ve vyjádření k žalobě převážně zabýval platností plné moci udělené žalobcem nezletilé, přičemž dospěl k závěru, že dohoda o zastoupení byla uzavřena a plná moc žalobcem zmocněnkyni byla vystavena měsíc před dovršením její zletilosti, ovšem dohoda není absolutně neplatná a účinky úkonů ve správním řízení je tak nutno posoudit *ad hoc*. Pokud by však došlo k posouzení neplatnosti udělené plné moci v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2016, č. j. 8 As 6/2016 – 34, č. 3394/2012 Sb. NSS, nemohla by udělená plná moc vyvolat žádné právní účinky a nemělo by se k podanému odvolání přihlížet, čímž by mohlo být napadené rozhodnutí shledáno nezákonným a rozhodnutí správního orgánu I. stupně by tak nabylo právní moci uplynutím lhůty k podání odvolání. Zároveň žalovaný poukázal na to, že napadené rozhodnutí bylo doručeno zmocněnkyni již v době, kdy byla zletilá, a to na základě plné moci, která nemohla být absolutně neplatná a nebyla ani před doručením napadeného rozhodnutí skončena. Doručení napadeného rozhodnutí proto vyvolalo řádné účinky. Z toho důvodu považuje žalovaný podanou žalobu za opožděnou, čímž nejsou splněny podmínky pro projednání žaloby.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

5. Správní spis obsahuje rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 6. 11. 2015, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 42a odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích, když dne 22. 8. 2015 v 9:07 hod užil na 61. až 64. km

zpoplatněné pozemní komunikace č. D1 ve směru jízdy na Brno vozidlo tovární značky FORD TRANSIT registrační značky xxx v systému časového zpoplatnění, aniž by byl uhrazen časový poplatek. Popsaným jednáním žalobce porušil právní povinnost stanovenou ustanovením § 21e odst. 1 písm. a) zákona o pozemních komunikacích. Za tento přestupek mu byla podle ustanovení § 42a odst. 7 písm. a) zákona o pozemních komunikacích a v souladu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona o přestupcích udělena pokuta ve výši 3 000 Kč a dle ustanovení § 79 odst. 1 zákona o přestupcích uložena povinnost úhrady nákladů řízení v hodnotě 1 000 Kč.

6. Prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 18. 11. 2015. Dne 23. 11. 2015 obdržel správní orgán I. stupně z e-mailové adresy x nepodepsané odvolání v řízení č. 148024/2015-610000-12. Součástí e-mailu byla i plná moc ze dne 21. 11. 2015 udělená žalobcem paní K. V., narozené dne xxx (dále jen „nezletilá zmocněnkyně“). Dne 9. 12. 2015 vyzval správní orgán I. stupně nezletilou zmocněnkyni k doplnění odvolání, a to z důvodu, že odvolání neobsahovalo informaci, v jakém rozsahu bylo prvostupňové rozhodnutí napadáno a v čem byl spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Odvolání doplněno nebylo. Dne 15. 1. 2016 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, které bylo nezletilé zmocněnkyni doručeno dne 20. 1. 2016. Žalobci doručováno nebylo.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu:

7. Soud se při posuzování podmínek řízení nejprve zabýval včasností žaloby. Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu lze podle § 72 odst. 1 s. ř. s. podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zákon lhůtu jinou. Mezi žalobcema žalovaným je sporné datum doručení napadeného rozhodnutí, poněvadž napadené rozhodnutí bylo oznámeno pouze nezletilé zmocněnkyni žalobce, přičemž předmětem tohoto řízení je právě zjištění, zda mohlo mít oznámení napadeného rozhodnutí nezletilé zmocněnkyni právní účinky i pro žalobce. Žalobce se s žalobou prokazatelně seznámil dne 5. 5. 2017. Lhůta pro podání žaloby začíná běžet ode dne, k němuž byl žalobce prokazatelně seznámen s obsahem napadeného rozhodnutí (*srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2014, č. j. 6 As 96/2014 – 31*). Soud tak ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální požadavky na ni kladné. Jde tedy o žalobu projednatelnou.
8. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
9. Ačkoli žalobce již v žalobě vyjádřil nesouhlas s vydáním rozhodnutí bez nařízení jednání, přistoupil soud k rozhodnutí bez nařízení jednání ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť shledal vadu řízení spočívající v podstatném porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, která měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Posouzení žalobních bodů:

10. Dle § 92 odst. 1 věta první správního řádu, opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne.

11. Dle § 33 odst. 1 správního řádu si účastník může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Plnou moc lze udělit i ústně do protokolu. V téže věci může mít účastník současně pouze jednoho zmocněnce.
12. K výše uvedenému ustanovení § 33 odst. 1 správního řádu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 2. 2016, č. j. 8 As 6/2016-34, č. 3394/2016 Sb. NSS, vyložil, že „[ú]častník správního řízení se může dát zastoupit pouze osobou, která je plně svéprávná (§ 33 odst. 1 správního řádu z roku 2004)“. V odstavci 23 téhož rozsudku Nejvyšší správní soud tento závěr odůvodňuje následovně: „[j]e-li i v případě posuzování procesní způsobilosti kvůli účinné ochraně práv účastníků řízení zpravidla nutné trvat na jejich zletilosti a s tím spojené plné svéprávnosti, pak v případě obecných zmocněnců (hájících práva jiných) je tím spíše namístě vyžadovat, aby se bez výjimky jednalo o plně svéprávné osoby. Účel institutu zastoupení spočívá v pomoci účastníkovi řízení v lepším hájení jeho práv a celkově v zefektivnění řízení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011-81, č. 2452/2012 Sb. NSS, nebo ze dne 15. 9. 2015, č. j. 8 As 57/2015-46). Tohoto účelu může být stěžejí dosaženo, pokud by zájmy účastníků v řízení hájil nezletilý zmocněnec. Podmínka plné svéprávnosti se tedy vztahuje i na obecné zmocněnce podle § 33 správního řádu. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit ani věk zmocněnce blízký zletilosti.“
13. Ze správního spisu je zřejmé, že žalobce udělil dne 21. 11. 2015 plnou moc nezletilé zmocněnkyni, a to přesně jeden měsíc před jejími 18. narozeninami. Zmocněnkyně nebyla předčasně emancipovaná a ani nebyla v té době vdaná, tudíž nebyla plně svéprávná. Nezletilá zmocněnkyně podala odvolání ve věci žalobce dne 23. 11. 2015, toto odvolání následně doplnila dne 2. 12. 2015. Žalobce sám svým jménem odvolání nepodal. S ohledem na výše vyslovené závěry Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že se žalobce nemohl dát zastoupit osobou, která nebyla plně svéprávná. V tomto kontextu je nutné na plnou moc udělenou žalobcem zmocněnkyni pohlížet jako na neplatnou, neboť nezletilá zmocněnkyně nemohla žalobce v řízení platně zastupovat.
14. Jelikož podala odvolání osoba, která k tomu nebyla oprávněná, jednalo se o odvolání nepřipustné. Žalovaný měl v souladu s ustanovením § 92 odst. 1 věta první správního řádu podané odvolání jako nepřipustné zamítnout. Žalovaný tím, že podané odvolání meritorně posoudil, postupoval v rozporu s § 92 odst. 1 správního řádu. Z tohoto důvodu bylo řízení před žalovaným zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí, a to takové intenzity, že jsou dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a soud je povinen k této vadě řízení přihlídnout z moci úřední (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2004, č. j. 1 Afs 37/2004 – 41, č. 650/2005 Sb. NSS).
15. Dle ustanovení § 73 odst. 1 správního řádu platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, je v právní moci rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti kterému nelze podat odvolání.
16. Dle ustanovení § 85 odst. 1 správního řádu, nestanoví-li zákon jinak, má včas podané a přípustné odvolání odkladný účinek. V důsledku odkladného účinku odvolání nenastává právní moc, vykonatelnost, ani jiné právní účinky rozhodnutí.
17. Vzhledem k tomu, že podané odvolání bylo nepřipustné, nemohlo vyvolat účinky presumované ustanovením § 85 odst. 1 správního řádu, tudíž nemělo odkladný účinek a prvostupňové rozhodnutí, žalobci prokazatelně doručené dne 18. 11. 2015, nabylo právní moci dne 4. 12. 2015.

18. S ohledem na vadu řízení, která činí napadené rozhodnutí nezákonným, soud meritorně další námitky žalobce neposuzoval a napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

19. Žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, když meritorně rozhodl o nepřípustném odolání podaném osobou k tomuto úkonu neoprávněnou, které tak mělo být v souladu s ustanovením § 92 správního řádu zamítnuto.
20. Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, přesto soud shledal, že jsou dány důvody zvláštního zřetele hodné podle § 60 odst. 7 s. ř. s., které vedly soud k závěru, že není na místě přiznat žalobci náhradu nákladů řízení. Soud vzal v úvahu, že sám žalobce udělil nezletilé zmocněnkyni plnou moc k zastupování v rámci správního řízení, avšak následně se domáhal uznání neplatnosti udělení plné moci nezletilé osobě. Žalobce se tak domáhal neplatnosti svého vlastního úkonu, který je zároveň podstatou sporu mezi žalobcem a žalovaným. Tyto okolnosti vedou soud k závěru, že je spravedlivé, aby v daném případě nesl žalobce své náklady soudního řízení sám, a proto žádnému z účastníků výrokem II. rozsudku nepřiznal právo na náhradu nákladů (*srov. výrok II. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2013, č. j. 15 A 5/2013 – 108*).
21. Soud ze spisu zjistil, že soudní poplatek za žalobu podanou ve věci správního soudnictví proti rozhodnutí správního orgánu dle položky 18, bod 2 písm. a) Sazebníku soudních poplatků, byl na účet soudu připsán dvakrát, a to dne 1. 6. 2017 a znovu ještě dne 14. 6. 2017. Žalobce tak zaplatil na soudním poplatku o 3 000 Kč více, než činila jeho poplatková povinnost. Proto mu soud tento poplatek vrátil (§ 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. května 2018

JUDr. Věra Šimůnková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje B. K.